

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα 13 / 7 / 2017

Αριθμ. Πρωτ.: 489

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου

✓ Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές σε καλλιέργειες των Π.Ε. Πέλλας και Ημαθίας»

ΣΧΕΤ: ✓ 1. Η Ερώτηση 6468/19-6-2017 ✓
2. Η Ερώτηση 6506/20-6-2017 ✓

Απαντώντας στις παραπάνω Ερωτήσεις που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Σ. Βαρδαλής** και **Γ. Δελής**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τις βροχοπτώσεις και τις χαλαζοπτώσεις που σημειώθηκαν το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου του 2017, καθώς και στις 14 Ιουνίου 2017 σε διάφορες καλλιέργειες, (κεράσια, βερίκοκα, ροδάκινα, μήλα, καπνός, καλαμπόκια, βαμβάκια, κηπευτικά κ.λπ.) στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Πέλλας (συμπεριλαμβανομένου και του Δήμου Πέλλας) και της Π.Ε. Ημαθίας (συμπεριλαμβανομένου και του Δήμου Αλεξάνδρειας), σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν οι απαραίτητες επισημάνσεις από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α., έγιναν αναγγελίες και υποβλήθηκαν δηλώσεις. Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων είναι σε εξέλιξη. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους, παραγωγούς σύμφωνα με τον Κανονισμό Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α..

Επισημαίνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας των εκτιμήσεων, έχει προβεί στη στελέχωση των Υποκαταστημάτων του, συμπεριλαμβανομένου και του Υποκαταστήματος Βέροιας, με εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό (200 γεωτεχνικοί) έως οκτάμηνης απασχόλησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τους παγετούς που σημειώθηκαν στις 28 Μαρτίου του 2017 και από 20 έως 22 Απριλίου του 2017 κυρίως σε κερασοκαλλιέργειες, αλλά και σε άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες (μηλιές, βερικοκιές κ.λπ.) στην ανωτέρω ευρύτερη περιοχή, σημειώνεται ότι το έργο των εκτιμήσεων είναι σε εξέλιξη και στη συνέχεια θα καταβληθούν οι σχετικές αποζημιώσεις όπως προαναφέρθηκε.

✓ Από τους παγετούς του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2017 στις ανωτέρω Π.Ε., ζημιές προξενήθηκαν και σε φυτικό κεφάλαιο, οι οποίες θα ενταχθούν σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης (ΠΣΕΑ), εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και των

Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας. Οι ενισχύσεις θα δοθούν μετά την έγκριση του προγράμματος καθώς και της δαπάνης από το Υπουργείο Οικονομικών.

Παράλληλα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Βέροιας, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε διάφορες καλλιέργειες (δαμασκηνίων ακτινιδίων κ.λπ.) διαπιστώθηκε καρπόπτωση από αίτια μη καλυπτόμενα από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α..

Επισημαίνεται ότι, η μειωμένη παραγωγή λόγω καρπόπτωσης θα μπορούσε να ενταχθεί σε πρόγραμμα ΚΟΕ, αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και των Κατευθυντήριων Γραμμών στη γεωργία και δασοκομία.

Προκειμένου όμως να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί, για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Ενισχύσεων και των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομία πρέπει εκτός των άλλων:

α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος, (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) τον επόμενο χρόνο της συγκομιδής και δίδονται στην αντίστοιχη υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ,

β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μιας δυσμενούς καιρικής συνθήκης,

γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών και

δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Επισημαίνεται ότι, οι αποζημιώσεις του ΕΛ.Γ.Α. για τις ζημιές στη Φυτική Παραγωγή, καθορίζονται στις διατάξεις του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής.

Οι εκτιμήσεις διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών.

Στο ποσοστό της ζημιάς, περιλαμβάνεται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, που προκαλείται σύμφωνα με τον Κανονισμό από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού, καθώς και η υπολειμματική αξία.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι, επιδίωξη του ΕΛ.Γ.Α. είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοπιστία των εκτιμήσεων, σε συνδυασμό με την έγκαιρη διενέργειά τους σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό και η ελαχιστοποίηση των λαθών, η διόρθωση των οποίων άλλωστε δύναται να γίνει μέσω της διαδικασίας της επανεκτίμησης.

Ως εκ τούτου, είναι φανερό ότι δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας εκ μέρους των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και κατά συνέπεια και στο ποσό της καταβαλλόμενης αποζημίωσης, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ΕΛ.Γ.Α. με τον δημόσιο χαρακτήρα του δεν αποτελεί μηχανισμό φοροεισπρακτικό που επιβάλλει υπέρογκες ασφαλιστικές εισφορές στους αγρότες. Η ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής, και μέσα σε αυτή του ζωικού κεφαλαίου, αποτελεί ένα από τα αποτελεσματικότερα μέτρα αντιμετώπισης και διαχείρισης των κινδύνων και των κρίσεων που είναι σύμφυτοι στον αγροτικό τομέα. Η ασφάλιση συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στη σταθερότητα, τον προγραμματισμό της αγροτικής εκμετάλλευσης και την οικονομική επιβίωσή της, αφού δίνει τη δυνατότητα στον αγρότη και στον κτηνοτρόφο, σε περίπτωση καταστροφής της σοδειάς του ή του ζωικού κεφαλαίου του, να έχει ένα εγγυημένο σταθερό εισόδημα.

Ειδικότερα, στους ισχύοντες Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α. -Φυτικής Παραγωγής και Ζωικού Κεφαλαίου- καλύπτονται οι ζημιές στις καλλιέργειες ή στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους (χαλάζι, βροχοπτώσεις, παγετούς κ.λπ.), καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο). Ο παραγωγός με την υποβολή της Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚΕ) και της κατάθεσης του συγκεκριμένου ασφαλιστρου που απορρέει από την ΔΚΕ προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαλίζει τις καλλιέργειές του για τυχόν ζημιές που προξενούνται σε αυτές από τους ανωτέρω κινδύνους.

Επίσης σημειώνεται ότι, οι ζημιές που προξενούνται σε φυτικό, πάγιο κεφάλαιο κ.λπ. εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων (θεομηνίες) εντάσσονται σε Προγράμματα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας Πολιτικής Σχεδίασης Εκτακτων Αναγκών (ΠΣΕΑ) και ενισχύονται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Ο δε ο τρόπος υπολογισμού της υποχρεωτικής ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς για τη φυτική παραγωγή είναι η ασφαλιζόμενη αξία της παραγωγής επί τον συντελεστή εισφοράς ο οποίος, σημειωτέων, παραμένει ίδιος από το 2011 (έτος εφαρμογής του ν. 3877/2010), προκειμένου να παταχθεί η εισφοροαποφυγή και εισφοροδιαφυγή που επικρατούσε παλιά, ενώ καταργούνται οι σχεδόν ετήσιες κατ' εξαίρεση αποζημιώσεις που στην ουσία αποτελούσαν επιδοτήσεις και αλλοίωσαν τον ασφαλιστικό χαρακτήρα του ΕΛ.Γ.Α., γεγονός που ανάγκασε τον ΕΛ.Γ.Α. να λαμβάνει δάνεια για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και τελικά επιβάρυνε τον κρατικό προϋπολογισμό και κατά επέκταση τους Έλληνες φορολογούμενους.

Πρακτικά τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. αποτελούνται από τις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών, τα οποία ξαναγυρίζουν πίσω σε αυτούς μέσω των αποζημιώσεων που τους καταβάλλονται για τις ζημιές στις καλλιέργειες τους εξαιτίας των καιρικών κινδύνων και σε καμιά περίπτωση, όπως ήδη αναφέρθηκε, ο Οργανισμός δεν απαιτεί την καταβολή υπέρογκων ασφαλιστικών εισφορών όταν μάλιστα ο συντελεστής εισφοράς παραμένει αμετάβλητος από το 2011 στο 4%.

Βέβαια οι σύγχρονες ανάγκες, αλλά και οι ιδιαιτερότητες της ελληνικής γεωργίας και κτηνοτροφίας καθιστούν επιβεβλημένη τη συνεχή αναμόρφωση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος και από αυτήν τη σκοπιά υπάρχει στενή συνεργασία της Διοίκησης του ΕΛ.Γ.Α. με τους αγρότες και τους φορείς τους, καθώς και με την ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για περαιτέρω βελτίωση του συστήματος.

Επισημαίνεται ότι, με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής, που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α' 160) καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από συγκεκριμένα ζημιογόνα αίτια και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς.

Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο ώστε ο ίδιος να προστατεύσει την παραγωγή του, τόσο πριν τη ζημιά -με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά -π.χ. με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαύεται στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α.. Για το λόγο αυτό πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Όσον αφορά το Εθνικό Πρόγραμμα Χαλαζικής Προστασίας (ΕΠΧΠ) με Εναέρια μέσα σημειώνεται ότι, εφαρμόζεται στην Κεντρική Μακεδονία σε τμήματα των Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) Πέλλας, Ημαθίας, Κιλκίς, Θεσσαλονίκης και Πιερίας και στην Κεντρική Ελλάδα σε τμήματα των Π.Ε. Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων και Φθιώτιδας σε 5.200.000 στρέμματα (επεκτάθηκαν κατά 200.000 στρέμματα από την περίοδο 2004 έως το 2013). Ο ΕΛ.Γ.Α. είναι ο φορέας εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος.

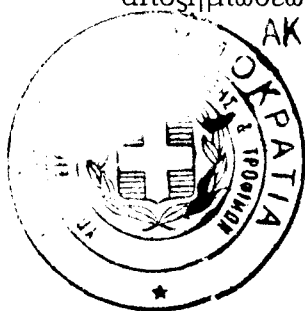
Κατόπιν των ανωτέρω και σχετικά με τη χαλαζική προστασία με εναέρια μέσα των περιοχών των Π.Ε. Πέλλας και Ημαθίας σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Κέντρου Μετεωρολογικών Εφαρμογών (ΚΕ.Μ.Ε.) στις περιοχές κάλυψης των Π.Ε., το σύστημα ανταποκρίθηκε επαρκώς στην προστασία των καλλιεργειών από τις χαλαζοπτώσεις που σημειώθηκαν στις 14 Ιουνίου του 2016 με πτητικές επιχειρήσεις (δύο πτητικές επιχειρήσεις), το δε υλικό σποράς για την καταπολέμηση του χαλαζιού έγινε κανονικά. Με τον τρόπο αυτό, αποτράπηκε μεγαλύτερη ζημιά σε καλλιέργειες και περιορίστηκε σε μικρότερη έκταση το χαλάζι.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της ενεργητικής προστασίας για την αντιμετώπιση του χαλαζιού στις καλλιέργειες, ο ΕΛ.Γ.Α. επιχορηγεί με μεγάλη επιτυχία προστασίας τα αντικαλαζικά δίκτυα με ικανοποιητική απορρόφηση αυτών από τους καλλιεργητές σε διάφορες περιοχές της επικράτειας (Θεσσαλία - συμπεριλαμβάνεται και η περιοχή των Τρικάλων- Μακεδονία κ.λπ.) για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Τέλος, επισημαίνεται ότι, για τις ζημιές του έτους 2016 στις Π.Ε. Πέλλας και Ημαθίας έχουν καταβληθεί αποζημιώσεις ύψους 18.480.000 ευρώ. Ειδικότερα σημειώνεται ότι, για την Π.Ε. Ημαθίας ολοκληρώθηκε η καταβολή των αποζημιώσεων και σύντομα θα ολοκληρωθεί και για την Π.Ε. Πέλλας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Σ. Καββιώτη

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Βουλευτή κ. Σ. Βαρδαλή
- 2.Βουλευτή κ. Γ. Δελή